

Hledání, kdo a kde je Bůh

J 1,35-51: Druhého dne tam byl opět Jan s dvěma ze svých učedníků. Spatřil Ježíše, jak jde okolo, a řekl: „Hle, beránek Boží.“ Ti dva učedníci slyšeli, co řekl, a šli za Ježíšem. Když se Ježíš obrátil a uviděl, že jdou za ním, otázal se jich: „Co chcete?“ Řekli mu: „Rabbi (což přeloženo znamená: Mistře), kde bydlíš?“ Odpověděl jim: „Pojďte a uvidíte!“ Šli tedy, viděli, kde bydlí, a zůstali ten den u něho. Bylo kolem čtyř hodin odpoledne. Jeden z těch dvou, kteří slyšeli, co Jan řekl, a Ježíše následovali, byl Ondřej, bratr Šimona Petra. Vyhledal nejprve svého bratra Šimona a řekl mu: „Nalezli jsme Mesiáše (což je v překladu: Kristus).“ Přivedl ho k Ježíšovi. Ježíš na něj pohleděl a řekl: „Ty jsi Šimon, syn Janův; budeš se jmenovat Kéfas (což se překládá: Petr).“ Druhého dne se Ježíš rozhodl vydat na cestu do Galileje. Vyhledal Filipa a řekl mu: „Následuj mě!“ Filip byl z Betsaidy, města Ondřejova a Petrova; Filip zase vyhledal Natanaela a řekl mu: „Nalezli jsme toho, o němž psal Mojžíš v Zákoně i Proroci, Ježíše, syna Josefova z Nazareta.“ Natanael mu namítl: „Z Nazareta? Co odtamtud může vzejít dobrého?“ Filip mu odpoví: „Pojď a přesvědč se!“ Ježíš spatřil Natanaela, jak k němu přichází, a řekl o něm: „Hle, pravý Izraelec, v němž není lsti.“ Řekl mu Natanael: „Odkud mě znáš?“ Ježíš mu odpověděl: „Dříve než tě Filip zavolal, viděl jsem tě pod fíkem.“ „Mistře,“ řekl mu Natanael, „ty jsi Syn Boží, ty jsi král Izraele.“ Ježíš mu odpověděl: „Ty věříš proto, že jsem ti řekl: ‚Viděl jsem tě pod fíkem‘? Uvidíš věci daleko větší.“ A dodal: „Amen, amen, pravím vám, užítte nebesa otevřená a anděly Boží vystupovat a sestupovat na Syna člověka.“

J 1,17-18 Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista. Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozený Syn, který je v náruči Otcově, nám o něm řekl.

oha nikdy nikdo neviděl, ale kdo se setká s Ježíšem, dozví se
B o Bohu všechno, co bychom měli vědět, říká se v úvodní kapitole evangelia. Po této předmluvě na jeviště vstoupí Jan Křtitel. Když uviděl Ježíše, jak jde okolo, upozornil na něj své učedníky: Hele, to je on, beránek Boží, který snímá hřích světa. Ježíš, když viděl, že jdou za ním, se jich zeptal: „Co hledáte?“, na což odpověděli dotazem: „Kde bydlíš?“

Otázce „Co hledáte?“ můžeme v tomto evangeliu rozumět i takto: „Oč vám v životě jde? Co je pro vás důležité?“ Nesnadno se na to odpovídá (však si to tu a tam zkuste). Něco hledají a teď to hledají u Ježíše, a tak se zeptali: „A ty? Kde jsi doma ty?“ Ježíš je pozval: „Tak pojdte se mnou a uvidíte.“ Boha nikdy nikdo neviděl, ale Boží lásku můžete zažít na vlastní kůži. Pojdte a uvidíte.

Jeden z těch dvou se jmenoval Ondřej a ten měl bráchu Šimona. „Našli jsme mesiáše,“ povídá mu. Když se setkali, promluvil jako první Ježíš. Řekl Šimonovi, že ví, kdo je. Čímž mu nezjevil žádná nadpozemská tajemství a moudra, ale dal mu najevo, že zná člověka a vyzná se v jeho životě. Třeba v tom vašem. A přidal k tomu ještě něco: Odteď budeš Petr (neboli pevný jako skála). Bůh vám totiž může dát takřikajíc novou identitu: ne že by se škrtilo, co jste byli dosud, ale i s tím vším, co bylo dosud, můžete své životní hledání a usilování nasměrovat jinak, lepším směrem. Jeden jiný biblický autor to řekne tak, že máte občanství v nebesích – to je vaše identita, kterou vám nikdo nevezme.

Kam kdo patří, to tehdy hodně přetrásali a bylo to trochu kdo s koho mezi Židy a Řeky. Evangelista vypráví, že následujícího dne pozval Ježíš další dva lidi, aby ho následovali, jeden byl Řek, druhý Žid. Aby nám čtenářům bylo jasno, že pro víru v Krista nikdo není vhodnější ani méně vhodný než někdo jiný.

A zase jako první promluvil Ježíš: to on našel a pozval Filipa, nikoli naopak. Čímž vypravěč naznačuje, že když člověk hledá smysl života, vůbec to neznamená, že přitom najde Boha. Zato je jisté, že Bůh ví o vás a že vás osloví. Jen je potřeba to

nepřeslechnout.

Filip (to je ten Řek), šel za Židem Natanaelem a řekl mu o Ježíšovi. Podal mu dvě informace, které si protiřečily: “Našli jsme toho, koho ohlašoval Mojžíš a proroci, je to Josefův syn z Nazaretu.” Natanaela, znalce Mojžíše a proroků, tím nenadchl: “Mesiáš, jehož ohlašuje Bible, asi nebude potomek jakéhosi Josefa, kterého nikdo nezná, z jakéhosi zapadákovy, který znát ani nestojí zato.” To, co řekl, zní jako námitky, které lidi mají dodnes: to když se jim víra v Boha ztěžka spojuje s někým nebo s něčím obyčejným a když si Boží moc spojují spíš s nějakou ohromující parádou (již však zrovna nevidí). A třeba dají víc na tradici a na znalosti a možná i na předsudky než na něco, co ještě neznají. Není se jim co divit. Jestli je má něco nového zaujmout, bude k tomu nejspíš třeba nějaké osobní setkání.

“Tak se pojd’ přesvědčit!” povídá Filip a Natanael jde. Sotva se přiblížili, iniciativy se chopí opět Ježíš: “Hele, kdo to sem jde: opravdický člen Božího lidu, který je věrný a není lstivý.” Natanael se podivil: “Ty mě znáš? Odkud?” Ježíš odpověděl: “Viděl jsem tě pod fíkem.” Dál už si to čtenáři mohli domyslet sami: ve stínu pod fíkovníkem studují Písmo znalci Bible, říkávalo se prý tehdy.

Natanael na to odpověděl vyznáním, v němž Ježíše označil za učitele (neboť u něj máme co odkoukávat) a taky za Božího syna (neboť jestli někdo může nabídnout záchranu ztraceným a poničeným lidským duším, tak on). Ježíš odvětil, že toho uvidí ještě mnohem víc. “Amen, pravím vám, uvidíte, že nebe (pravdy hlavní sídlo) je otevřené a spatříte, jaký je mezi nebem a zemí cílý ruch.”

Že jsou nebesa otevřená, to je skvělá zpráva, protože kdyby bylo u Boha zavřeno, byli bychom namydlení. Boha nikdy nikdo neviděl, ale jeho Syn nám ho dává poznat. Podle slov křesťanského vyznání víry je Synovo místo po pravici Boha Otce všemohoucího. Ale taky je tady s námi na zemi. To uvidíte.

Ježíš lidi zval, aby ho následovali. Máte-li se stát jeho

následovníkem, musíte chtít. Tady ten příběh ze začátku evangelia upozorňuje, že když chcete a když v životě hledáte Boha, jistě ho nenajdete, ale on si najde vás. A buďte si jisti, že ví, kdo jste, co máte za sebou a co byste chtěli, a že vám může dát novou identitu: což znamená, že to jste pořád vy a neškrťte se, co jste byli dosud, ale odteď i s tím vším, co bylo, můžete své životní hledání a pachtění nasměrovat jinak, líp.

Lidi stihli v téhle kapitole vyslovit hned několik důležitých Ježíšových titulů: beránek Boží, mesiáš, král, syn Boží, naplnění Písem, učitel, syn Josefův. A stejně ho tím nevystihli. Protože tak jako každý člověk můžu zkusit vyjádřit, kdo je Ježíš pro mě, ale neumím říct, kdo je to pro vás (a tak to máme všichni). Hledající učedníci se ptali, kde a jak přebývá, a nedostali žádnou vyčerpávající informaci ani popis, ale pozvání, ať jdou s ním. Však taky Boží přítomnost není vázána na žádné místo (ani na kostel ne), ale na lidský příběh. V Bibli se v různých příbězích vypráví, že v setkání s obyčejným člověkem můžeme prožít, co je a jaká je Boží láska. A co to pro nás znamená.

požehnání

Ježíš řekl těm, kdo mu uvěřili: „Zůstanete-li v mém slovu, jste opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými.“

Co je pravda, aby nám přinesla svobodu? A od čeho?

Pravda je světlo, které svítí do tmy.

Pravda je slovo, které bylo už na počátku, u Boha, a byl to Bůh.

Pravda je Boží milost, jež nám dává život a ten nepodléhá soudu ani zkáze.

Zůstanete-li v Kristově slovu, jste opravdu jeho učedníky. Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými.